

सर्वोच्च अदालत, संयुक्त इजलास
माननीय न्यायाधीश श्री ओमप्रकाश मिश्र
माननीय न्यायाधीश श्री जगदीश शर्मा पौडेल
फैसला

२०७०-RC-००१३

मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान, डाका उद्योग विस्फोटक पदार्थ ।

जिल्ला सर्लाही गरहिया गा.वि.स. वडा नं. ९ बस्ने चौठी महतोको जाहेरीले
नेपाल सरकार -----१

वादी

विरुद्ध

जिल्ला सर्लाही गा.वि.स. डुमरिया वडा नं. ६ घर भै हाल सर्लाही कारागार
कार्यालयमा थुनामा रहेको ललन मण्डल धानुक -----१

जिल्ला सर्लाही गा.वि.स. मिर्जापुर वडा नं. ८ हाल सर्लाही कारागार
कार्यालयमा थुनामा रहेको चन्देश्वर पासवान -----१

ऐ. वडा नं. २ बस्ने शम्भुराम चमार -----१

प्रतिवादी

जिल्ला रौतहट गौर नगरपालिका वडा नं. १३ बस्ने भिखारी मंडल धानुक---१

शुरु तहमा फैसला गर्ने:- माननीय न्यायाधीश श्री विनोदप्रसाद शर्मा
(सर्लाही जिल्ला अदालत)

पुनरावेदन तहमा फैसला गर्ने:- माननीय न्यायाधीश श्री डम्बरबहादुर शाही
माननीय न्यायाधीश श्री द्वारीकामान जोशी
(पुनरावेदन अदालत जनकपुर)

फैसला मिति:- २०६८।८।२८।४

न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा ९ (१) बमोजिम पुनरावेदन अदालत जनकपुरको
मिति २०६८।८।२८।४ गतेको फैसला उपर प्रतिवादीहरूको हकमा न्याय प्रशासन ऐन,

२०४८ को दफा १० बमोजिम साधक जाहेर भै दायर हुन आएको प्रस्तुत मुद्दाको संक्षिप्त तथ्य एवं ठहर यस प्रकार छः-

मिति २०६५।९।१९ गते राती अपराधीहरुको समूहले गोली समेत हानी घाईते पारी उपचारको क्रममा मृत्यु भएका जिल्ला सर्लाही गडहिया गा.वि.स. वडा नं. ९ बस्ने विगन महतोको लास सर्लाही जिल्ला अस्पतालको मुर्दा घरमा रहेको, मृतकको निधार समेतको टाउकोमा साढे पाच ईन्च लम्बाई तीन ईन्च चौडाईको आलो घाउ रहेको, सो घाउ समेतबाट अत्याधिक रगत बगेको भन्ने शुरु घटनास्थल तथा लास जाँच प्रकृति मुचुल्का ।

जिल्ला सर्लाही गडहिया गा.वि.स. वडा नं. ९ बालुवाभार टोला स्थित पूर्व मोहडा भएको खपडाले छाएको कच्ची घर सो घरको पूर्व साईडमा दिवाल तोडिएको, घटनास्थलमा रगतको यत्रतत्र थोपाहरु रहेको तीनवटा चप्पलहरु फेला परेको, धारिलो रगत लागेको गडासा एवं नङ्ग सहितको औलाको टुक्रा फेला परेको भन्ने समेत व्यहोराको मिति २०६५।९।२० को घटनास्थल प्रकृति मुचुल्का ।

घटनाको सम्बन्धमा घटनास्थलमा फेला परेको नङ्ग सहितको औलाको टुक्राबाट अनुसन्धान गर्दै जाँदा अपराधी समेत घाईते भएको हुनसक्ने खुल्न आई व्यापक रुपमा खोजतलास गर्दै जाँदा बायाँ हातको चारवटै औलाहरु काटिई हातको हत्केला क्षत विक्षत अवस्थामा अपराधी मध्येका जिल्ला सर्लाही गडहिया गा.वि.स. वडा नं. ९ बस्ने ललन मण्डललाई र ऐ. २ मा बस्ने शम्भुराम चमार समेतलाई जिल्ला सर्लाही धनकौल गा. वि. स. वार्ड नं. ९ स्थित मोहन मण्डलको घरमा लुकी छिपी बसेको अवस्थामा फेला परेको, निजहरुलाई सोधपुछ गर्दा घटना वारदात निजहरु समेत पाँच जनाले घटाएको खुल्न आएको हुँदा अनुसन्धान कार्य भै रहेको भन्ने शुरु संचार एवं प्रहरी प्रतिवेदन ।

अपराधीहरुसग मेरो कुनै रिसईवी दुश्मनी केही छैन । निजहरु मध्ये हाल पक्राउ परेका शम्भुराम चमारले घटना वारदात भन्दा अन्दाजी ८ दिन अगाडी मेरो छोरा विगन महतोलाई गडहिया बजारमा भेटी तँ नै होस विदेश मलेसियाबाट आएको भनी सोधेको र निजहरुले मेरो हालसालै विदेशबाट छोरा विगन महतोले कमाई गरी ल्याएको धनमाल डाँका गर्न आएको र छोरा विगन महतोले प्रतिकार गर्दा अपराधीहरुले बम बिष्फोट गराई छोरा विगन महतोको हत्या

गरेको, पक्राउ परेको अभियुक्त ललन मण्डलको हातका औलाहरू काटिएको समेतबाट कारवाही गरी सजाय समेत गरी पाउँ भन्ने पिडीत चौठी महतोको जाहेरी दरखास्त ।

हामीहरूको मुख्य लिडर मिर्जापुर माठटोला बस्ने चन्देश्वर पासवान हुन् । निजैले योजना बनाए अनुसार मिति २०६५।९।१९ गते राती जाहेरवालाको घरमा धनमाल डाँका गर्न गएका हौं । हामीहरूले सामान्य छलफल गडहिया बजारमा र राती साथी शम्भुराम चमारको घर नजिकै चौरीमा बसी गरेका थियौं । जाहेरवालाको घरको ढोका मजबुत र भित्रबाट नखोलीदिए पछि घरको दिवाल तोडी भित्र पस्न लाग्दा जाहेरवालाको छोरा विगन महतोले प्रतिकार गरी धनमाल लुटन नपाए पछि र मेरो हातमा धारिलो हतियार प्रहार गरे पछि साथीहरूको बचन अनुसार मैले लिई गएको बम विष्फोट गराई विगन महतोलाई मार्न प्रयास गर्दाको अवस्थामा हातैमा विष्फोट भै मेरो हत्केलामा चोट र विगन महतोको टाउको समेतमा चोट लागेको हो । घटनास्थलमा फेला परेको गडाँसा निजै मृतक विगन महतोले वारदात समयमा हामीहरूको प्रतिकार गर्न प्रयोग गरेको हो । नङ्ग सहितको औला मेरो साहिली औलाको टुक्रा हो । घटनास्थलमा फेला परेको एकओटा चप्पल म भाग्दा छोडीएको हो भन्ने समेत व्यहोराको पक्राउ प्रतिवादी ललन मण्डलको बयान कागज ।

घटनास्थलमा फेला परेको स्वाव बनाई उठाईएको रगत, नङ्ग सहितको औलाको टुक्रा एवं अभियुक्त ललन मण्डलको शरिरबाट अस्पताल मार्फत निकालिएको रगत परिक्षण गरी प्रतिवेदन पठाई दिने भन्ने व्यहोराको प्रयोगशालालाई लेखेको पत्र ।

जाहेरवाला चौठी महतोको छोरा विगन महतो हालसालै विदेशबाट धनमाल कमाएर घरमा आएकोमा निजको घरमा धनमाल डाँकागर्न वारदात भन्दा पहिलो एकपटक हामीहरू बसी छलफल हुँदा राम्रो सुराकी नभएको कारण घरमा धनमाल भएको दिन डाँकागर्न सल्लाह भै म समेतले रौतहट सिरसिया बस्ने भिखारी मण्डललाई बन्दुक, गोली लिई आउनु भने अनुसार मिति २०६५।९।१९ गते साँझ पख निज भिखारी मण्डल आई म, शम्भुराम, ललन मण्डल र निजै भिखारी मण्डल समेत बसी गडहिया बजारमा नास्ता समेत खाई छोटो सल्लाह गरी सोही राती शम्भुरामको घर नजिकको चौरीमा बसी छलफल गरी योजना बनाई चौठी महतोको घरमा धनमाल डाँकागर्न पाएका हौं । योजना अनुसार काम विफल भएपछि घरको टाटी दिवाल तोडी

जाहेरवालाको घरमा पस्दा विगन महतोले भयंकरसँग प्रतिकार गरेपछि ललन मण्डल घाईते परे पछि धनमाल डाँकागर्न बचन दिनासाथ ललन मण्डलले बम बिष्फोट गराई सो घटना घटाएका हौं । बारदातको समयमा मेरो साथमा लाठी थियो । भागदाको क्रममा कहाँ पर्यौं थाहा भएन । अन्य साथीहरुसँग बम, नलकटुवा बन्दुक समेत थियो । उक्त घटना जाहेरवालाकै गाउँले हरिहर महतो नुनियाको सुराकीमा निज पनि जाहेरवालाको घरमा गई घटना बारदात घटाएका हौं भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी चन्देश्वर पासवानको बयान कागज ।

घटनाको १५।१६ दिन अगाडि म भारतको पन्जावबाट आएपछि चिन्हेका चन्देश्वर पासवानसंग भेटघाट कुराकानी भइ हामीहरु बसी छलफल हुँदा डाकागर्न सल्लाह भै म समेतले रौतहट सिरसिया बस्ने भिखारी मण्डललाई बन्दुक, गोलि लिई आउनु भने अनुसार मिति २०६५।९।१९ गते साझ पख निज भिखारी मण्डल आई म, चन्देश्वर पासवान, ललनमण्डल र निजै भिखारी मण्डल समेत बसी गडहिया बजारमा नास्ता समेत खाई सल्लाह गरी सोही राती मेरो घर नजिकै जम्मा भई चौठी महतोको घरमा धनमाल डाँका गर्न गएका हौं । डाँकागर्न जाँदा ढोका नखोलेको कारण घरको टाटी दिवाल तोडी जाहेरवालाको घरमा पस्दा विगन महतोले प्रतिकार गर्दा साथी ललन मण्डलको औंला काटिएपछि म समेतले बम बिष्फोट गराउनु, विगन महतोलाई मारि दिनु भन्नासाथ ललन मण्डलले बममा आगो लगाउनासाथ हातमै बिष्फोट भएको र साथी ललन मण्डल एवं विगन महतो घाईते भएका हुन । उक्त घटना जाहेरवालाकै गाउँले हरिहर महतो नुनियाको सुराकीमा निज पनि जाहेरवालाको घरमा गई घटना बारदात घटाएका हौं भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी शम्भुराम चमारको बयान कागज ।

मिति २०६५।९।१८ को साँझ शम्भुराम र ललनले मलाई फोन गरि हतियार गोलि लिई आउनु भने अनुसार भारतको बैरगिनियाबाट हतियार भाडामा लिई २०६५।९।१९ मा म गडहियामा आएको थिएँ । जाहेरवाला चौठी महतोको छोरा विगन महतो हालसालै बिदेशबाट धनमाल कमाएर घरमा आएको छ, सुराकीबाट थाहा पाएको भनी चन्देश्वर पासवानले भनेकाले हामी धनमाल डाँकागर्न गएका हौं । डाँका गर्न जाँदा ढोका नखोलेको कारण घरको टाटी दिवाल तोडी जाहेरवालाको घरमा पस्दा प्रतिकार गर्दा साथी ललन मण्डलको औंला काटिएपछि म समेतले बम बिष्फोट गराउनु, विगन महतोलाई मारि दिनु भन्नासाथ ललन मण्डलले बममा

आगो लगाउनासाथ हातमै बिष्फोट भएको र साथी ललन मण्डल एवं बिगन महतो घाईते भएका हुन भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी भिखारी मण्डलको बयान कागज ।

घटनास्थलबाट बरामद भएको धातुको टुक्रा बमको टुक्रा हो वा होइन ? कर्तव्य ज्यान मुद्दामा पक्राउ परेका अभियुक्त ललन मण्डल समेतलाई बिष्फोटक पदार्थ मुद्दामा समेत कारवाही चलाउनु पर्ने भएकोले खुलाई पठाई दिने भनी प्रयोगशालालाई लेखेको पत्र ।

पक्राउ अभियुक्त शम्भुराम चमारले देखाए अनुसार एकओटा बम बरामद भएको सो बम शक्तिशाली भएकोले स्थानिय मानिसहरुको रोहरवमा नष्ट गरिएको भन्ने बरामदी मुचुल्का ।

पक्राउ गरेका अभियुक्तहरु मध्ये ललन मण्डल मेरो छोरी ज्वाई हुन् । निज मिति २०६५।९।२० गते बिहान हातमा चोट लागेको अवस्थामा मेरो घरमा आएका थिए । कसरी चोट लाग्यो भन्दा ट्रैक्टरबाट हाट काट्यो भनेका थिए । हातमा कपडा बेरेको कारण मैले घाउ हेरीन । केही समय पछि सादा पोसाकको प्रहरी आई निज ज्वाई एवं ज्वाईसंग आएका शम्भुरामलाई लिई गएका हुन भन्ने समेत व्यहोराको मोहन मण्डलले गरेको कागज ।

मिति २०६५।९।२० गते बिहान हाल पक्राउ गरेका मैले चिन्हेका शम्भुरामले बच्चा बिरामी भयो भनि मलाई बोलाएका थिए । बिरामी लिएर आउ भन्दा नजिकै छ जाउँ भनि मलाई साथमा लिई गई गाउँकै ललन मण्डललाई देखाएका थिए । निजको हातको औंला एवं हत्केला समेतमा गम्भिर चोट लागेको देखि मैले मबाट उपचार हुन सक्दैन अन्यत्र लानुहोस भनेको थिएँ । कसरी काटियो भन्दा ट्रैक्टरबाट काटियो भन्ने सम्म कुरा भएको थियो । सो बाहेक मसँग कुरा भएन भन्ने समेत व्यहोराको बुझिएका पप्पु कुमार झाले गरेको कागज ।

पक्राउ अभियुक्त ललन मण्डल, चन्देश्वर पासवान र शम्भुराम चमारको घर खानतलासी गर्दा चोरी डाँका खुन मुद्दामा प्रमाण लाग्ने कुनै धनमाल हतियार फेला नपरेको भन्ने खानताली मुचुल्का ।

मिति २०६५।९।१९ गते राती ऐ. २० गतेको बिहानीको १.३० बजेको समयमा जाहेरवालाको घरतर्फ हान हान मार मार भन्ने जस्ता शब्द सुनिएको हो, केही क्षणकै बिष्फोट भएको आवाज आयो, के रहेछ भनी हेर्दा जाहेरवालाको छोरा बिगन महतोलाई अपराधीहरुले बम

बिष्फोट गराई हत्या गर्ने प्रयास गरेको थाहा भयो । तत्कालै बिगन महतोलाई उपचारको लागी लगदा लगदै मृत्यु भयो । उक्त वारदात हाल पक्राउ परेका हरिहर भन्ने हरी महतो नुनिया समेतले घटाएको थाहा भयो । अपराधीहरूले जाहेरवालाहरूको घरमा धनमाल डाँका गर्न नपाए पछि बिगन महतोलाई बम बिष्फोट गराई हत्या गरेका हुन् भन्ने समेत व्यहोराको बरन महतो समेतका बुझिएका मानिसहरूले गरेको घटना विवरणको कागज ।

तत्काल छोरा बिगनको हत्याको शोक पिडाको कारण मैले अभियुक्त भिखारी मण्डलको थर सहनी लेखाएको हुँ । निजको वास्तविक थर मण्डल धानुक रहेछ । निज रौतहट समेतबाट आई मेरो घरमा धनमाल डाँका गर्न गई धनमाल डाँका गर्न नपाएपछि मेरो जवान छोरालाई हत्या गरेको हुँदा निज अपराधीहरूलाई कानून बमोजिम कारवाही तथा सजाय गरी पाउँ भन्ने चौठी महतो एवं मृतकको श्रीमति शान्ती देवी महतोले गरेको कागज ।

पिडीत मृतक बिगन महतोको श्रीमति शान्ती देवी महतोको बयानबाट खुल्न आएका रामजलम महतो समेतको एकिन बतन समेत नखुलेको र खोजतलास गर्दा प्रतिवादी भन्ने हरी महतो नुनिया समेत फेला नपरेको हुँदा कानून बमोजिम गरी पाउँ भन्ने प्रहरी प्रतिवेदन ।

प्रतिवादीहरू उपर किटानी जाहेरी दरखास्त भएको, मृतकले विदेश मलेसियाबाट रकम लिई आएको थाहा पाई प्रतिवादीहरू चन्देश्वर पासवान, ललन मण्डल धानुक, शम्भुराम चमार, भिखारी मण्डल र हरी महतो नुनियाले जाहेरवाला चौठी महतोको घरमा डाँकागर्न गएको अवस्थामा निजको छोरा बिगन महतोले निजहरूको प्रतिकार गरेको अवस्थामा अन्य प्रतिवादीहरूले मृतकलाई मार्न बचन आदेश दिएकोमा प्रतिवादी ललन मण्डलले मृतक उपर बम बिष्फोट गरेकोमा सोही चोटको कारणबाट मृतकको मृत्यु भएको देखिँदा प्रतिवादी ललन मण्डलको उक्त कार्य मुलुकी ऐन ज्यान सम्बन्धी महलको १ र १३ को देहाय १ नं. को कसुर अपराध हुँदा प्रतिवादी ललन मण्डललाई ऐ.१३ को देहाय १ बमोजिम सजाय हुन तथा प्रतिवादीहरू चन्देश्वर पासवान, शम्भुराम चमार, भिखारी मण्डल धानुक र हरी महतो नुनियाको हकमा मुलुकी ऐन ज्यान सम्बन्धी महलको १ र १३ को देहाय ४ नं. को कसुर अपराधमा १३ को देहाय ४ नं. बमोजिम सजाय हुन र चोरीको महलको ६ नं. को कसुर गर्ने उद्योग भएको देखिँदा प्रतिवादीहरू उपर ऐ. महलको १४ को देहाय ४ नं. ले हुने सजाय बमोजिम ऐ

महलको १७ नं. बमोजिम सजाय हुनको साथै प्रतिवादीहरू डाँकागर्न गएको अवस्थामा आफूसँग विष्फोटक पदार्थ लिई गै मृतक उपर सोही विष्फोटक पदार्थ विष्फोटन गराई मारेको देखिएकोले विष्फोटक पदार्थ ऐन, २०१८ को दफा ४(१) बमोजिमको कसुर अपराधमा दफा १०(१) (क) बमोजिम सजाय हुन माँग दावी लिई दायर हुन आएको अभियोग पत्र ।

मिति २०६५।९।१९ का दिन म सर्लाही जिल्लाको लालबन्दीमा ने.क.पा. एमालेको जिल्ला सम्मेलनमा गई ऐ. २० गते घरमा आएको छु । घटना भएको कुरा मलाई केही थाहा जानकारी छैन र मैले गराएको पनि होइन । म उपरको अभियोग झुठा हो । म अन्य प्रतिवादीलाई चिन्दीन, निजहरूको बयान झुठा हो । बारदात भयो भनिएको दिन म २० किलो मिटर टाढा लालबन्दीमा छु । मैले सो कर्तव्य गरि ज्यान मारी विष्फोटन गराई डाँकागरी धनमाल समेत लगेको होइन, मलाई सजाय हुने होइन, भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी चन्देश्वर पासवानले शुरु अदालतमा गरेको बयान ।

जाहेरवाला एवं अन्य प्रतिवादीहरू समेतलाई मैले नचिनेको हुँदा झै झगडा रिसईबी कसैसँग छैन । मिति २०६५।९।१९ गतेको दिन आफ्नै घर सिरसियामा थिए । जाहेरी व्यहोरा सम्पूर्ण झुठ्ठा हो । बारदात मितिसम्ममा म गाउँ घरमा थिए । मैले निजको घरमा डाँका दिने मनसायबाट गएको छैन र निज जाहेरवालालाई चिन्हेको पनि छैन । प्रहरीमा भएको मेरो सम्पूर्ण बयान व्यहोरा झुठा हो । प्रहरीले पहिला देखि नै लेखी राखेको कागजमा छाप लगाउ भनि डर त्रास देखाई कुटपिट समेत गरी भन्दा डरले मैले छाप लगाई दिएको हुँ । मैले बयान गरे बमोजिम लेखिएको छैन भन्ने समेत व्यहोराको भिखारी मण्डलले गरेको बयान ।

हाल मिसिल संलग्न प्रमाणहरूबाट प्रतिवादीहरू कसुरदार हो भन्ने मनासिव आधार प्रमाण विद्यमान देखिँदा पछि प्रमाण बुझ्दै जाँदा ठहरे बमोजिम हुने गरि हाल प्रतिवादीहरू चन्देश्वर पासवान, शम्भुराम चमार र भिखारी मण्डल धानुकलाई पुर्पक्ष निमित्त थुनामा राख्नु भन्ने शुरु अदालतको मिति २०६५।१०।१३ को आदेश ।

यसै मुद्दाका प्रतिवादी भिखारी मण्डल धानुक, चन्देश्वर पासवान समेत दुई जनाले तपाई म सँग हिडनु म तपाईलाई नगद रु. ५०,०००।-दिन्छु भनेको र उनीहरूले जाँदा मानिसहरू जम्मा भेला भै मैले बम राखिएको देब्रे हातमा न चिन्हेको मानिसले लाठीले प्रहार गर्दा बम

बिष्फोट हुन गै मेरो हातको औला पंजा समेत घाउ पारी दिएको हो । सो घटना गराउन जाँदा भिखारी मण्डल, चन्देश्वर पासवान र शम्भूराम चमार र म समेत चार जना मात्र थियौं अरु कोही थिएन । २०६५।९।२९ गतेका दिन म बेहोसी अवस्थामा भएकोले मैले केही लेखाएको छैन । प्रहरीले आफ्नो ईच्छा अनुसार लेखी म सँग छाप लगाएको हुनु पर्छ भन्ने प्रतिवादी ललन मण्डल धानुकले गरेको बयान ।

हाल मिसिल संलग्न प्रमाणहरुबाट प्रतिवादी ललन मण्डल धानुक कसुरदार हो भन्ने मनासिव आधार प्रमाण विद्यमान देखिँदा पछि प्रमाण बुझ्दै जाँदा ठहरे बमोजिम हुने गरि हाल निजलाई पुर्पक्ष निमित्त थुनामा राख्नु भन्ने शुरू अदालतको मिति २०६५।११।४ को ओदश ।

मिति २०६५।९।१९ गतेका दिन म गाउँ घरमा नै थिएँ । उक्त प्रतिवादी चन्देश्वर पासवान लालबन्दी गएको थियो । उक्त दिन प्रतिवादी चन्देश्वरसँग भेटघाट भएको छैन । घटना बारदात भएको ठीक हो, तर उक्त घटना बारदातमा निज प्रतिवादी चन्देश्वर पासवानको संलग्नता होईन छैन । त्यो दिन निज लालबन्दीमा थियो । निज प्रतिवादी चन्देश्वर पासवान लालबन्दीमा भएकोले निजले डाँकाबारदात गरेको होईन । ईवि अखजले गर्दा पोल गरेको होला भन्ने प्रतिवादी चन्देश्वर पासवानको साक्षी डोमा पासवानले गरेको बकपत्र ।

उक्त दिन म घरमा थिएँ । भाउजूले हाहा गर्दा गर्दा म दरवाजामा जाँदा बम बिष्फोट भै सबै जना भाग्न लागेको थियो । त्यसपछि घरमा जाँदा बिगन महतोलाई बम लागी जि.प्र.का. मा आई प्रहरीको गाडी लगी लास लोड गरी मलंगवा ल्याएको थियो । मिति २०६५।९।२० गते धनकौलमा मोहन मण्डलको घरमा औला काटेको अवस्थामा शम्भूराम चमार र ललन मण्डल फेला परेको थियो । त्यसपछि कृत्याकर्म गरेपछि बुहारीले भनेकी तीन लाख रुपैयाँ बदमास चन्देश्वरले औडर दिँदा अन्य बदमासले लिएको थियो । पैसा लिई बम बिष्फोटन गराएको हो । मिति २०६५।९।१८ गते मोटर साईकल लिई भिखारी मण्डल, शम्भूराम चमार, चन्देश्वर पासवानले व्यापारीको रुप लिई मेरा घर आई मिति २०६५।९।१९ गतेका दिन घटना भएको थियो । हरि महतोले सबै डाँकाहरुलाई बोलाई दारु तथा मासू खुवाई डाँकागर्न ल्याएको हो भन्ने बुझिएका व्यक्ति वरन महतोले गरेको बकपत्र ।

सो दिनमा मलंगवामा थिएँ, सो राती म तथा चन्देश्वर पासवान लालबन्दी गएको थिएँ । चन्देश्वर जग्गा खिचोला मुद्दामा वारेससँग मुद्दामा स्थिती पत्ता लगाउन आएका थिए । त्यस पछि म तथा चन्देश्वर एमालेको अधिवेशनमा लालबन्दी गएको थिएँ । चन्देश्वरलाई पक्री उक्त दिन मलंगवा ल्याएको थियो र म लालबन्दीमा नै बास बसेको थिए । अभियोग दावी गलत हो किनकी उक्त दिन प्र. चन्देश्वर मलंगवा आएको थियो र त्यसपछि लालबन्दी गएकोले उक्त बारदातमा निज संलग्न छैन भन्ने प्रतिवादी चन्देश्वर पासवानको साक्षी उपेन्द्र रायले गरेको बकपत्र ।

उक्त दिन म आफ्नो घरमा थिएँ । उक्त दिन प्रतिवादी भिखारी मण्डल पनि आफ्नो घरमा थियो । उक्त दिन प्रतिवादी भिखारी मण्डलको घरमा कल हलाउनको लागी ११ बजे निजको घरमा जाँदा भेट भएको थियो । उक्त मिति समयमा प्रतिवादी आफ्नो गाउँघरमा भएकोले निजले अपराध गरेको होइन । निज त्यस्तो अपराध गर्ने व्यक्ती होइन । निज निर्दोष व्यक्ती हुन भन्ने प्रतिवादी भिखारी मण्डलको साक्षी रामएकवाल मण्डलले गरेको बकपत्र ।

उक्त दिन म आफ्नो घरमा थिएँ । बम बिष्फोटन भई जाहेरवालाको घरमा जाँदा विगन महतोलाई बम लागेको अवस्थामा देखेको थिएँ । त्यस पछि डाँकाहरु भाग्दै गरेको देखेको थिएँ । चन्देश्वर पासवान, शम्भूराम चमार, ललन मण्डल, भिखारी मण्डल समेतलाई भगिरहेको अवस्थामा चिन्हेको थिएँ भन्ने समेत व्यहोराको बुझिएको व्यक्ती रामशरण महतोले गरेको बकपत्र ।

उक्त दिएको जाहेरी व्यहोरा तथा सो मा भएको सही छाप सबै मेरो हो । प्रतिवादी मध्येका शम्भूराम चमार मेरो छोरा विगन महतोलाई भेटी तिमी नै मलेसियाबाट कमाएर आएको होइन भनि सकेपछि उक्त कुरा मेरो छोराले सुनाए । त्यस पछि मिति २०६५।९।१८ गते प्रतिवादीहरु चन्देश्वर पासवान, ललन मण्डल, भिखारी मण्डल, शम्भूराम चमार, हरि महतो समेत भैंसीको व्यापारी बनी मेरो घरमा गएका थिए । ऐ. १९ गते डेढ बजे राती निजहरु आई चाची चाची बोलाई ढोका नखोलेपछि टाटी तोडी बम बिष्फोटन गराई मेरो छोरा विगन महतोको हत्या निजहरुले नै गरी भागे । मेरो बुहारीले निजहरुलाई रु. ३,००,०००।-तीन लाख लुटी लगेको त्यसपछि चन्देश्वर पासवानले आदेश दिए पछि मेरो छोरालाई हत्या गरेको भनेको हो ।

त्यसपछि प्रहरीको गाडी आई लास उठाई जिल्ला अस्पतालमा ल्याएको हो । लास ल्याए पछि प्रहरीले प्र.ललन मण्डल र शम्भूराम चमारलाई धनकौल गा.वि.स.बाट समाती ल्याएको थियो भन्ने जाहेरवाला चौठी महतोले गरेको बकपत्र ।

उक्त मितिमा गरेको कागज व्यहोरा सबै मेरो नै हो । मिति २०६५।९।१८ गते प्र. ललन मण्डल, चन्देश्वर पासवान, हरि महतो, भिखारी महतो भैंसीको व्यापारी बनी आएको अवस्थामा मैले चिनेको थियो । ऐ. १९ गते राती प्रतिवादीमध्ये हरि महतोले चाची चाची बोलाउँदा ढोका खोलीएन, राती भएकोले ढोका खोलिएन । त्यस पछि टाटी तोडी घर भित्र पसी सकेपछि मेरो लोग्नेले गारासीले अपराधीलाई काटी दिन्छु भनि भन्नु भएकोले म पनि आएको थिएँ । तीन लाख रुपैया दिएर मेरो लोग्नेलाई छाडी दिनु होस भनि अपराधीहरूलाई खुट्टा समाती माफी माग्दा पनि निजहरूले बम बिष्फोटन गराई मेरो लोग्नेको हत्या गरी दिएको थियो, किन भने नमारेमा भोली पल्ट सबैको नाम किटान गरी दिने छ । चन्देश्वर पासवान र शम्भूराम चमारले आदेश दिएपछि ललन मण्डलले बम बिष्फोट गराई मेरो लोग्ने बेहोस भै मलंगवा ल्याउँदा ल्याउँदै बाटोमा नै निजको मृत्यु भएको हो भन्ने मृतकको श्रीमति शान्ति देवीले गरेको बकपत्र ।

डाका बारदात गर्न बम बोकी आएको, सो बम बिष्फोट गराई जाहेरवालाको छोरा बिगन महतोको मृत्यु समेत भएको देखिँदा यी प्रतिवादीहरूले दाबी बमोजिम कसुर गरेको समेत पुष्टि हुन आएकोले प्रतिवादी ललन मण्डललाई ज्यान सम्बन्धी महलको १३ को देहाय १ नं. बमोजिम सर्वस्व सहित जन्म कैद तथा प्रतिवादी भिखारी मण्डल धानुक, चन्देश्वर पासवान र शम्भूराम चमारलाई ज्यान सम्बन्धी महलको १३ को देहाय ४ नं. बमोजिम जन्म कैद तथा सबै प्रतिवादीहरूलाई डाँका उद्योगमा चोरीको १४ नं. र १७ नं. बमोजिम जनही ३ वर्ष कैद र बिष्फोटक पदार्थ ऐन २०१८ को दफा १०(१) क बमोजिम जनही १ वर्षका दरले कैद हुने ठहर्छ भनि शुरु सर्लाही जिल्ला अदालतको मिति २०६७।३।२१ गते भएको फैसला उपर प्रतिवादीहरू चन्देश्वर पासवान, शम्भूराम चमार, ललन मण्डल धानुक र भिखारी मण्डलले पुनरावेदन अदालत जनकपुरमा पुनरावेदन गरेकोमा यी चारैजना प्रतिवादीहरूको पहिलो उद्देश्य जाहेरवालाको घरमा धनमाल लुटने उद्देश्य रहेको तर लुटन सम्म नपाएको देखिन्छ भने बम जस्तो विस्फोटक पदार्थको बारदातमा प्रयोग गरिएको देखिँदा यी प्रतिवादी डाँकाचोरीको उद्योग र

विस्फोटक पदार्थ ऐन २०१८ को दफा ४(१) अन्तर्गतको कसूर समेत गरेको देखिदा शुरु जिल्ला अदालतले यी प्रतिवादीहरुलाई कसूरदार ठहर्‍याएको फैसलालाई अन्यथा भन्न मिलेन तसर्थ प्र. ललन मण्डललाई ज्ञान सम्बन्धी महलको १३ को देहाय १ नं. बमोजिम सर्वस्व सहित जन्मकैद, प्र. भिखारी मण्डल धानुक, चन्देश्वर पासवान, प्र. शम्भुराम चमारलाई १३ को देहाय ४ नं. बमोजिम जन्मकैद तथा सबै उपर्युक्त प्रतिवादीहरुलाई डाँका उद्योग तर्फ चोरीको १७ नं., विस्फोटक पदार्थ ऐन २०१८ को दफा १०(१)(क) बमोजिम सजाय गर्ने गरेको शुरु सर्लाही जिल्ला अदालतको मिति २०६७।३।२१ गते गरेको फैसला मिलेकै देखिदा सदर हुने ठहर्छ । प्रतिवादीहरुको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्तैन भन्ने समेत व्यहोराको पुनरावेदन अदालत जनकपुरको मिति २०६८।८।२८ को फैसला ।

पुनरावेदन अदालत जनकपुरको फैसला अनुसार साधक जाँचकालागि पठाईएको ब्यहोरा सादर अनुरोध छ भन्ने मिति २०७०।०४।३२ च.नं. ९८० को पत्र मार्फत आएकोमा यस अदालतको मिति २०७०।०७।०६ को आदेशले साधक जाँचको लागि साधक दायरीमा दर्ता गरी नियमानुसार इजलास समक्ष पेश गर्नु भन्ने आदेश अनुसार प्रतिवादीहरुको हकमा साधक दायरीमा दर्ता भएको देखियो ।

नियम बमोजिम साप्ताहिक तथा आजको पेशी सुचीमा चढी निर्णयार्थ इजलास समक्ष आएको प्रस्तुत मुद्दाको साधक सदरकोलागि पेश भएको निवेदन सहितको शुरु मिसिल अध्ययन गरी गरियो ।

मिसिल अध्ययन गरी हेर्दा मृतकले विदेश मलेसियाबाट रकम लिई आएको थाहा पाई प्रतिवादीहरु चन्देश्वर पासवान, ललन मण्डल धानुक, शम्भुराम चमार, भिखारी मण्डल र हरी महतो नुनियाले जाहेरवाला चौठी महतोको घरमा डाँकागर्न गएको अवस्थामा मृतक उपर बम विस्फोट गरेकोमा सोही चोटको कारणबाट मृतकको मृत्यु भएको देखिदा प्रतिवादी ललन मण्डलको उक्त कार्य मुलुकी ऐन ज्यान सम्बन्धी महलको १ र १३ को देहाय १ नं. को कसुर अपराध हुँदा प्रतिवादी ललन मण्डललाई ऐ.१३ को देहाय १ बमोजिम सजाय हुन तथा प्रतिवादीहरु चन्देश्वर पासवान, शम्भुराम चमार, भिखारी मण्डल धानुक र हरी महतो नुनियाको हकमा मुलुकी ऐन ज्यान सम्बन्धी महलको १ र १३ को देहाय ४ नं. को कसुर अपराधमा १३ को देहाय ४ नं. बमोजिम सजाय हुन र चोरीको महलको ६ नं. को कसुर गर्ने उद्योग भएको देखिदा प्रतिवादीहरु

उपर ऐ. महलको १४ को देहाय ४ नं. ले हुने सजाय बमोजिम ऐ महलको १७ नं. बमोजिम सजाय गरी पाउँ भन्ने माँग दावी लिई अभियोग पत्र दायर हुन आएकोमा प्रतिवादीहरूले दावी बमोजिम कसुर गरेको समेत पुष्टि हुन आएकोले प्रतिवादी ललन मण्डललाई ज्यान सम्बन्धी महलको १३ को देहाय १ नं. बमोजिम सर्वस्व सहित जन्म कैद तथा प्रतिवादी भिखारी मण्डल धानुक, चन्देश्वर पासवान र शम्भुराम चमारलाई ज्यान सम्बन्धी महलको १४ को देहाय ३ नं. बमोजिम जन्म कैद तथा सबै प्रतिवादीहरूलाई डाँका उद्योगमा चोरीको १४ नं. र १७ नं. बमोजिम जनही ३ वर्ष कैद र बिष्फोटक पदार्थ ऐन २०१८ को दफा १०(१) क बमोजिम जनही १ वर्षका दरले कैद हुने ठहर्छ र फरारी हरि महतो नुनियाको हकमा फरारी किताबमा जनाउनु भनि शुरू सर्लाही जिल्ला अदालतको मिति २०६७।३।२१ गते भएको फैसला उपर प्रतिवादीहरूको पुनरावेदन अदालत जनकपुरमा पुनरावेदन पर्दा शुरू सर्लाही जिल्ला अदालतले मिति २०६७।३।२१ गते गरेको फैसला मिलेकै देखिँदा सदर हुने ठहर्छ । प्रतिवादीहरूको पुनरावेदन जिकिर पुन सत्तैन भन्ने समेत व्यहोराको पुनरावेदन अदालत जनकपुरको फैसला उपर प्रतिवादीहरूको हकमा साधक जाँचकोलागि यस अदालतमा पेश भएको देखियो। यसमा निम्न बिषयहरूमा निर्णय दिनु पर्ने देखियो ।

(१) मृतक विगन महतोको मृत्यु कर्तव्यबाट भएको हो, होइन ?

(२) कर्तव्यबाट भएको भए को कस्को कर्तव्यबाट भएको हो ?

(३) यि प्रतिवादीहरूको उक्त घटनामा संलग्न भएका छन वा छैनन् र प्रतिवादीहरूले सजाय पाउनु पर्ने हो वा होइन ?

सर्वप्रथम मृतक विगनको मृत्यु के कसरि भएको हो त्यसतर्फ विचार गर्दा लाश प्रकृती मुचुल्कामा टाउकोमा अन्दाजी ५^१/_२ इन्च लामो, अन्दाजी तीन इन्च चौडाई भएको टाउकोको हड्डी समेत फुटेको आलो घाउ रहेको र सोघाउबाट अत्याधिक रगत वगि स्टेचर एवं भुई समेतमा लागेको र ताल परेको, अन्य कुनै विकृती अस्वाभाविक लक्षण भए सो समेत उल्लेख गर्ने भन्ने महलमा उपर्युक्त कुराहरु उल्लेख भई आलो गोली लागेको घाउ भन्ने उल्लेख भएको लाशजाँच प्रतिवेदनमा मृत्युको कारणमा Bomb blast which lead head injury and brain damage

भन्ने उल्लेख भएबाट मृतक विगन महतोको मृत्यु स्वाभाविक नभई कर्तव्यबाट भएको कुरा लाश प्रकृति मुचुल्का र लाश जाँच प्रतिवेदनबाट पुष्टि हुन आएको छ ।

अब मृतक विगन महतोको मृत्यु कर्तव्यबाट भएको देखिएपछि घटना के कसरी घटन गएको हो सो तर्फ जाहेरी दरखास्त हेर्दा मेरो जेठो छोरा विगन महतो वैदेशिक रोजगारको सिलसिलामा विदेश मलेशियामा गई केही पैसा समेत कमाई मिति २०६५।८।२७ गते घरमा आएको थियो । यहि मिति २०६५।९।१९ गते राति आफ्नै घरमा सुति रहेको अवस्थामा ऐ. २० गते विहानीको राती अन्दाजी १.३० बजेको समयमा मेरो घरमा ठूलो आवाज आयो तत्कालै म समेत उठी हेर्दा मेरो छोरा विगन महतो रगताम्य भई ढल्लेको अवस्थामा देखि तत्कालै निज छोरालाई उपचारकालागि जिल्ला अस्पतालमा लग्दा लगदै बाटोमानै मृत्यु भयो । म समेतले अपराधीहरूको पत्ता लगाउदै जाँदा निज मेरो छोरा मृतक विगन महतोलाई गडहिया बजारमा अपराधीहरू मध्येका शम्भु राम चमारले त नै होस विदेश मलेशियाबाट आएको भनि सोधपुछ समेत गरेको कुरा निजैछोरा विगन महतोबाट सुनिथाहा पाएको थिए । तत्काल घटनास्थलमा पुगेका प्रहरी समेतको सक्रियताबाट मेरो छोराको हत्या गर्ने अभियुक्त मध्येका ललन मण्डल धानुक र निज शम्भुराम चमार समेत पक्राउ परिसकेको अवस्था रहेकोछ । घटना स्थलमा फेला परेको वायाँहातको साहिली औँलाको नङ सहितको मासुको टुक्रा यिनै अपराधी समूहका ललन मण्डलको भएको निजको वायाँहातबाट देखिन्छ । निज ललन मण्डलको वाँयाहातको चारवटै औँलाहरू काटिएको अवस्थामा पक्राउ परेको समेतबाट छोरा विगन महतोको हत्या यी अपराधीहरूले नै गरेको प्रष्ट छ भन्ने समेत मिति २०६५।९।२० गतेको जाहेरी दरखास्त, घटना स्थल मुचुल्का हेर्दा वारदात गरिएको भनिएको घर खपडाको रहेको घर बाहिरको पूर्व तर्फको घरको टाटी तोडफोड गरेको देखिएको, घर भित्र पूर्व पट्टिको कुनामा मृतकको शरीरबाट निस्केको रगत प्रशस्त मात्रामा रहेको देखिएको सोही रगत खसेको ठाउँ देखि १ फिट पश्चिममा फलामको पराल काटने गडासी रहेको देखिएको, सो फलामको भागमा रगत लागेको देखिएको, घटना स्थलमा खसेको रगत देखि अन्दाजी दुई फिट दक्षिणमा औँलाको नङ सहितको औँला काटिएको भाग फेला परेको, छाना माथि हेर्दा सकेट वमको माथिको घुण्डी डल्लो फलामको भाग फेला परेको, घटना स्थलमा सकेट वमको फलामको टुक्राहरू फेला परेको देखिएको, घटनास्थल बाहिर पनि घरको टाँटीमा रगतको टाटा देखिएको

भन्ने समेत मिति २०६५।९।२० को घटनास्थल मुचुल्का रहेबाट घटना सुनियोजित रुपमा सकेट बम समेतको प्रयोग भई घटेको पुष्टि हुन आयो।

प्रस्तुत वारदातमा यी प्रतिवादीहरुको संलग्नता छ वा छैन भने तर्फ हेर्दा जाहेरी दरखास्तमा मृतक विगन महतो विदेश मलेशियामा काम गरि फर्केको र निजले कमाई ल्याएको धनमाल लिनका लागि वारदात गरेको भन्ने छ भने प्रतिवादीहरुले अनुसन्धान अधिकारी समक्ष वयान गर्दा मृतक विगन महतोले विदेशबाट धन कमाएर ल्याएको भन्ने थाहा पाई सो धनमाल लिनका लागि सकेट बम समेतको प्रयोग गरि वारदात गरेको र मृतक विगन महतोले प्रतिकार गरेकोले प्र. ललन मण्डलले हातमा लिएको बम विस्फोट गराई घटना घटन गएको र धनमाल लिन नपाएको भनि वारदात गरेतर्फ सावितभई वयान गरेबाट, घटनास्थल मुचुल्का, जाहेरी दरखास्त समेतसंग प्रतिवादीहरुको अनुसन्धान अधिकारी समक्षको भनाई मेल खाएको देखिन्छ । प्र. ललन मण्डलले अधिकार प्राप्त अधिकारी र अदालतमा वयान गर्दा प्र. भिखारी मण्डल धानुक चन्देश्वर पासवान समेत दुईजनाले नगद रु.५०,०००।- दिन्छु हामीसंग हिंड भनेकाले रुपियाँको प्रलोभनमा पारि उनीहरुले नै दिएको बम लिई जाहेरवालाको घरमा डाँकागर्ने उद्देश्यले जाँदा मानिसहरु जम्मा भई मैले बम राखेको हातमा नचिन्हेका मानिसले लठ्ठीले प्रहार गर्दा बम विस्फोट हुन गई मेरो हातको औंला पंजा समेत घाउ पारिदिएको हो, भिखारी मण्डल, चन्देश्वर पासवान, शम्भु चमार र म समेत थियौं भनि अदालतमा साविति वयान गरेको र वारदात स्थलबाट निजको काटिएको औंला समेत फेला परेकोछ । अनुसन्धान अधिकारी समक्ष कागज गर्ने मोहन मण्डलले प्र. ललन मण्डलको बायाँहातको पन्जाको औंलाको भाग कपडाले वेरिएको सो वेरिएको कपडाको भाग रगतले भिजि लतपत भएको, म समेतलाई सो हात टर्क्याटरले काटेको भनि भनेको थियो भनि कागज गरेबाट प्र. ललन मण्डलको बायाँहातको पन्जामा चोट लागेको पुष्टि हुन आएको र सो चोट हातमा राखेको बम पडकिदा परेको भनि स्वयं प्र.ललन मण्डलले अदालतमा समेत आफ्नो स्वच्छा पूर्वक गरेको वयानमा स्विकार गरेबाट जाहेरवालाको घरमा प्र. ललन मण्डलले हातमा लिएको बम पडकिएको पुष्टि हुन आयो । मृतक विगनको मृत्युको कारणमा पनि बम बलास्ट भई टाउकोमा चोट लागि Brain Damage बाट भएको लाश जाँच प्रतिवेदन बाट देखिएकोले प्रस्तुत वारदात प्र. ललन मण्डलले हातमा लिएको बमको प्रयोगबाट पुष्टि हुन आएकोले प्र. ललन मण्डलले बम जस्तो घातक विस्फोटक पदार्थको

प्रयोग गरी सो वमको चोटबाट मृतक विगन महतोको मृत्यु भएको पुष्टि हुन आउँछ । प्र. चन्देश्वर पासवान, प्र. शम्भुराम चमार प्र. भिखारी मण्डल धानुकले अदालतमा वयान गर्दा उपर्युक्त वारदात गराउनमा आफ्नो कुनै हात नरहेको र वारदातमा संलग्नता पनि नरहेको भनि कसूर गरे तर्फ इन्कारी वयान गरेकोमा निजहरुले अधिकार प्राप्त अधिकारी समक्ष वयान गर्दा अभियोग दावीवमोजिम कसूर गरे तर्फ सावित रहेका, सो साविती वयानलाई घटना स्थल मुचुल्का, लाश जाँच प्रतिवेदन र स्वयम् आफु समेत कसूरमा सावित भई अदालतमा वयान गर्ने सह अभियुक्त प्र. ललन मण्डलको कथनबाट यी प्रतिवादीहरुको वारदात गर्नमा संलग्नता रहेको पुष्टि भैराखेको छ भने प्र. ललन मण्डलले आफुहरुलाई पोलगर्नु पर्ने कारण समेत आफ्नो वयानमा खुलाउन समेत नसकेको अवस्थामा केवल अदालतको इन्कारी वयानले मात्र यी प्रतिवादीहरु निर्दोष हुन भनि मान्न सकिने अवस्था छैन । अभियोग लागेका सह अभियुक्त स्वयम् आफुले गरेको कसूर समेतलाई स्वीकारी सह प्रतिवादीहरुको अपराधमा सम्लग्नता देखाई पोल गरेको स्थिति रहेबाट निजको पोल प्रमाण योग्य नै देखिन्छ । अतः प्रतिवादीहरुको उक्त वारदात गर्नमा संलग्नता छैन भनि मान्न सकिने अवस्था रहेन ।

मुलुकी ऐन, ज्यान सम्बन्धी महलको १३ को देहाय १ मा धार भएको वा नभएको जोखिमी हतियार गैहले हानि रोपी घोची ज्यान मारेमा जतिजना भै हतियार छाडेको छ उति जना ज्यानमारा ठहर्छ । सर्वस्व सहित जन्म कैदको सजाय गर्नु पर्छ भन्ने व्यवस्था छ ।

मुलुकी ऐन, ज्यान सम्बन्धी महलको १३ नं. को देहाय ४ मा जुन सुकै कुरा गरिकन पनि ज्यान मार्नमा बचन दिनेलाई वा वारदात भै रहेको ठाउँमा गै मार्नालाई संयोग पारिदिना निमित्त मर्ने मानिसको ज्यामा हात हाली पक्री समाती दिनेलाई जन्म कैद गर्नु पर्छ भन्ने व्यवस्था भएको पाइन्छ ।

उपरोक्त कानूनी व्यवस्थाहरुको सन्दर्भमा प्रतिवादीहरु उपरको दावी सजाय समेत सम्बन्धमा विचार गरि हेर्न पर्ने देखियो ।

सर्वप्रथम प्रतिवादी ललन मण्डलले गराएको वम विस्फोटको कारणबाट मृतक विगन महतोको मृत्यु भएको कुरा माथि उल्लेखित विवेचनाबाट स्पष्ट भएकोले निज प्रतिवादी ललन

मण्डलले ज्यान सम्बन्धीको महलको १३ नं. को देहाय दफा १ बमोजिमको कसुर गरेको देखियो ।

प्रतिवादीहरु शम्भुराम चमार चन्देश्वर पासवान र भिखारी मण्डल धानुक मृतकको घरमा डाका गर्न गएको तर मृतकले प्रतिकार गरेको कारणले निजहरुले दिएको बचन अनुसार सह प्रतिवादी ललन मण्डल धानुकले विस्फोट गराएको बमबाट लागेको घा खतबाट मृतक विगन महतोको मृत्यु भएको तथ्य स्पष्ट हुन आएकोले निजहरुको कसुर ज्यान सम्बन्धिको महलको १३ नं. को देहाय दफा ४ अन्तर्गत पर्ने देखियो ।

यी चारैजना प्रतिवादीहरुको पहिलो उद्देश्य जाहेरवालाको घरमा धनमाल लुट्ने उद्देश्य रहेको तर लुट्ने सम्म नपाएको देखिन्छ भने बम जस्तो विस्फोटक पदार्थको वारदातमा प्रयोग गरिएको देखिदा यी प्रतिवादी डाँकाचोरीको उद्योग र विस्फोटक पदार्थ ऐन २०१८ को दफा ४(१) अन्तर्गतको कसुर समेत गरेको देखिदा शुरु सर्लाही जिल्ला अदालतले यी प्रतिवादीहरु प्र. ललन मण्डललाई ज्ज्यान सम्बन्धी महलको १३ को देहाय १ नं. बमोजिम सर्वस्व सहित जन्मकैद, प्र. भिखारी मण्डल धानुक, चन्देश्वर पासवान, प्र. शम्भुराम चमारलाई ऐ. को १३ को देहाय ४ नं. बमोजिम जन्मकैद तथा सबै प्रतिवादीहरुलाई डाँका उद्योग तर्फ चोरीको १४ को देहाय ४ ले सजाय हुनेमा ऐ. डाँकाचोरीको उद्योग अन्तरगत १७ नं. बमोजिम जनही ३ वर्ष कैद र साथै विस्फोटक पदार्थ ऐन, २०१८ को दफा १०(१)(क) बमोजिम जनही १ वर्षका दरले कैद सजाय गर्ने गरेको फैसलालाई सदर गरेको पुनरावेदन अदालत जनकपुरको मिति २०६८।०८।२८ गतेको फैसला मिलेकै देखिंदा साधकसदर हुने ठहर्छ । प्रस्तुत मुद्दाको दायरीको लगत कट्टा गरी मिसिल अभिलेख शाखामा बुझाई दिनु ।

उक्त रायमा म सहमत छु ।

न्यायाधीश

न्यायाधीश

इजलास अधिकृत – (शा.अ.) अम्बिका प्रसाद दाहाल

कम्प्यूटर टाईप (चन्द्रा तिमल्सेना)

इति सम्बत् २०७२ साल असार ४ गते रोज ६ सुभम् -----

चौठी महतोको जाहेरीले नेपाल सरकार विरुद्ध चन्देश्वर पासवान समेत/मुद्दा: कर्तव्य ज्यान, डाका उद्योग विस्फोटक पदार्थ/ ०७०-RC-००१३